

ויאמר משנה

פרשת "ראה". כ"ה אב ה'תש"פ. עלון מספר 97.

לך יעקנ"ה? ". כן, אני יעקב". "אתה היית בילדותך בפולין?". "כן". הוציא האמריקאי מכיסו חבילה של עשרת אלפים דולר (בזמנם זה היה כמו לפחות מאה חמישים אלף דולר היום) ואמר לו בבכיות: "זה בשביל הנעליים שנתת לי כשהייתי יתום ורציתי נעליים". יענקל'ה היה בהלם מוחלט. ויסי מצדו המשיך להתלהב, הלך לקרוא לאשתו: "בואי אתי. את זוכרת שסיפרתי לך שהיה ילד שרחם עלי, ולקח אותי לאיזה בית כנסת לישון ביחד? הנה, זה הוא". היהודי האמריקאי הזה חתן לו את כל ילדיו בכבוד. הקדוש ברוך הוא הראה כאן עין בעין ש"אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה". הוא עשה חסד עם חברו כשהם היו ילדים – וחברו השיב לו בכפל כפלים כשנוקק הוא לעזרתו. על עזרה לזולת, על עניינים שבין אדם לחברו – משלם הקדוש ברוך הוא שכר, גם כאן, בעולם הזה.

**מסקנה: לא לזלזל באף אחד, ובמיוחד ביתומים ואלמנות!
שבת שלום ומבורך!
על פי מגיד המישרים הרב אשר דרוק שליט"א.**

חידודי הגר"ח:

ש. כשהרב למד בישיבה, ולמדו מסכתא של הישיבה, הרב למד עוד מסכתות?
ת. "כן".
ש. גם בישיבה קטנה, או רק בישיבה גדולה?
ת. "מה שאבא אמר לי, את זה למדתי. אבא למד אתי עוד מסכתות".

סיפור לשבת קודש:

"שגירי" ה' בהודו.

סיפור מענין על יהודי שדוקא בהודו המרוכזה במעשה אלילים, חזר בתשובה לאביו שבשמים. זהו סיפורו של בנו של אחד משופטי בית המשפט העליון שחזר בתשובה. היום הוא משמש כמרצה בכיר, ר"מ בישיבה, ותלמיד חכם גדול. הוא סיפר סיפור מדהים על הגורם המרכזי לחזרתו בתשובה: הסיפור מתחיל כשהצעיר החליט שהוא יצא לטיול בהודו, צאת להתאווורר. בהודו יש חוק שאסור לאדם שבא לחוף הים להביא עמו משקאות חריפים מהבית, אלא – אם רוצונו לזכות – עליו לקנות זאת בקיוסק הממוקם על חוף הים. כך יכולים הזכיינים, שזכו במרוכז על ניהול הקיוסק, לגבות מחיר מפולפל על כל פחית בירה... אדם שנתפס כשהוא מוציא פחית בירה מתיקו – צפוי לקנס כספי גבוה. אבל, לדאבונו הרב, כל העולם יודע ש"ישראל" הוא שם מסביר לטיפוס חצוף, לא ממושמע, משום ש"כשהם יורדים – הם יורדים עד התהום", וגם מיודעינו החליט לא להיות פרייאר, ולא הסכים בשום פנים לשלם 5 דולר על פחית בירה שעולה חצי דולר בחנות רגילה, וכמובן הביא אתו פחית מהבית בתוך התיק. דא עקא, באותו רגע ששלף את הפחית מהתיק, קפץ לעברו הודי אחד, והחל לצעוק עליו באנגלית "גנב! חצוף!". לאחר שסגן לעברו עוד כמה קללות מפיו. לפתע – בבת אחת נעצר, ופנה אליו: "רגע! האם אתה יהודי?" ומשהשיב בחיוב, החל הלה להתנצל: "סליחה! לא התכונתי! לא התכונתי לפגוע ביהודי"... היהודי מהר להסתלק, אך לאחר כמה דקות חזר, ופנה אל אותו ישראלי ושאל: "האם תוכל לעשות לי טובה, ולבוא איתי אל הכפר שלי? אני מבטיח לך שבדרך לכפר, אכנס אתך לכל מיני אתרים מעניינים, שתהנה מהם מאד. הרי באת לכאן כדי להנות – סמוך עלי, ואתה תהנה!". היהודי פשוט שגע אותו, עד שלבסוף הסכים. והוא עמד בהבטחתו! הוא הכניס אותו לכל מיני מקומות מדהימים ביופיים, שאמנם האריכו את משך הנסיעה, אבל הדבר היה שווה בהחלט. בסופו של דבר הגיעו לכפר.

מאמר על פרשת השבוע:

"והיתום והאלמנה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ" (דברים י"ד כ"ט).
המעשה הבא ארע לפני כמה עשרות שנים באירופה: (סתם שמות שלמדו יחד בחיידר. לאחד קראו יענקל'ה ולשני קראו יוסי (סתם שמות לצורך הסיפור). בגיל צעיר התייתם יוסי, התייתם מאביו, לא עלינו. יום אחד צועד יענקל'ה ברחוב, ובאמצע הדרך מי מגיע מולו? חברו יוסי עם אמו האלמנה. בזמנם, נעליים חדשות היו מצרך יקר שקנו אותו פעם בכמה שנים. לכבוד פסח היו קונים מתנה לילד – נעליים חדשות. היתה זו מתנה הרבה יותר גדולה מאופניים בימינו! ובכן, יוסי היתום רואה שלחברו, יענקל'ה, יש נעליים חדשות באמצע החורף. התחיל יוסי לבכות לאמו האלמנה: "אמא, גם אני רוצה נעליים חדשות!..." הנעליים שלו קרועות ובלויות, מחוררות מכל הכיוונים. אמו האלמנה, שמצבה הכלכלי היה קשה, אמרה לבנה: "יוסי, אין לי עכשיו בשום אופן כסף לקנות נעליים. אולי עוד כמה חודשים, לקראת הפסח, אעשה מאמץ ואוכל לרכוש עבורך זוג נעליים". אבל יוסי מתעקש: "לא, אני רוצה נעליים חדשות עכשיו! הנה תראי, אמא, נכנסים לי מים לתוך הנעליים". יענקל'ה, שהיה ילד מאד רחום, ראה שיוסי היתום כל כך בוכה. פנה אליו ואמר: "יוסי, קח את הנעליים שלי". אמא של יוסי לא הסכימה. "מה פתאום תביא לו את הנעליים שלך?!" אבל כידוע לכולם, כשילדים מחליטים משהו – אי אפשר להזיז אותם מההחלטה... ובכן, יענקל'ה הוריד את הנעליים ונתנם ליוסי, ויוסי נתן לו את שלו. פעם לא היו מודדים את הנעליים אם הן מתאימות או לא. מכניסים את הרגלים והולכים... יוסי היה שמח וטוב לב. יענקל'ה נתן לו את הנעליים החדשות שלו. אמו נסתה למחות, אך הם כבר נעלו כל אחד את נעלי השני והסתלקו מן המקום בצהלה. לאחר תקופה חלטה אמו האלמנה של יוסי רחמנא לצלן ונפטרה. יוסי נהיה יתום מאבא ואמא. יענקל'ה כל כך רחם עליו. הוא בא הביתה ואמר לאביו: "יוסי, החבר שלי, נפטרו לו שני ההורים, אני רוצה להביא אותו אלינו הביתה". אולם אבא של יענקל'ה סרב. היתה להם דירת חדר והרבה ילדים. "מצטער, אך הדבר בלתי אפשרי", אמר האבא, "גם אם אני רוצה אין לנו מקום". "אבא, אתה מוכרח!" התחנן יענקל'ה, אך האב בשלו. למחרת, מחכים לייענות שיחזור מהחיידר, לא מגיע. השעה כבר חמש, שש, שבע, שמונה בערב – ויוסי לא מגיע. התחילו לחפש. בחשע וחצי בלילה מצאו את יענקל'ה ויוסי באיזה בית כנסת, שוכבים על ספסל אחורי וישנים. התברר כי יענקל'ה כל כך רחם על החבר שלו, יוסי היתום, שהוא אמר לו: "אני לא עוזב אותך, בוא ונשן ביחד בבית כנסת". אביו של יענקל'ה העיר אותם, ולקח את שניהם הביתה. אחרי יומיים שלושה פרצה מלחמת העולם השנייה, וכל אחד ברח למקום אחר. אחרי גלגולים רבים הגיע יענקל'ה לארץ ישראל, ואילו יוסי היתום התגלגל והגיע לארצות הברית. עברו שנים מאז. יענקל'ה, שכבר נקרא ר' יעקב, נעשה אברך והתגורר בירושלים עיר הקודש. הוא ארס את הבת הגדולה שלו בשעה טובה ומוצלחת ולא ידע מהיכן ישלם אפילו פרוטה לחתונה. היה זה בדיקו תשעה באב, כמה שנים אחרי ששחררו את הכותל המערבי. הוא אמר לאשתו: "אני הולך להתפלל בכותל המערבי, מקום שלא זזה שכינה משם". אמרה לו אשתו: "יענקל'ה, כל כך חם, ואתה צם...". אמר לה: "אף על פי כן". הלך לכותל, התפלל ואמר קינות. אחרי שסיים נעמד ליד הכותל להתפלל מעט. הוא שם לב שאיזה יהודי אמריקאי מסתכל עליו, והדבר הפריע לו מעט. אמר ר' יעקב לעצמו: "אולי אני סתם מדמיינ'". עזב את מקומו ועבר למקום יותר מרוחק בכותל, להתפלל שם. לא חולפות שתי דקות והאמריקאי שוב עוקב אחריו... הוא לא יכול יותר להתאפק, הסתובב אליו ושאל: "רי אי, אתה רוצה משהו ממני?". "אמור לי", שאל האמריקאי, "קוראים

לפי התנהגותם של התושבים, שהתייחסו להודי בהדרת כבוד, מסתבר שהוא היה המוכתר של הכפר. הוא הורה לאורח לשבת על ספסל שעמד במרכז הכפר, ולהמתין. הוא בעצמו נסע ועבר מבית לבית, לקרוא לכל תושבי הכפר להתאסף ולבוא אל הספסל עליו ישב הבחור. כעבור דקות ספורות התאספו כל תושבי הכפר, הודים כפרים תמימים, סביב מיועניו הישראלי. ההודי ירד מהאוטו, השתיק את כולם, ואמר להם: "האיש שיושב כאן על הספסל הוא מהעם הנבחר! הוא יהודי! הוא חלק מהעם שהאלוקים בחר בו!". כל הכפריים החלו להתרגש... להזיע... חלקם מהרו להביא פרחים, וחלקם מהרו לבתיהם להביא לו שקדים ואגוזים... מרב התרגשות הם פשוט לא ידעו מה לעשות עם עצמם... "אני מבקש שתבינו", המשיך הלה לספר את סיפורו האישי, "ישבתי שם, חילוני גמור, עם קוצים, פטריות, פוני ועגילים, ואמרתי לעצמי: על מה הוא מדבר? על מה התרגשות הקהל? מה זה עם נבחר? במה אני שונה מהם? הרגשתי כל כך לא טוב עם זה ונדרתי בלבי: הדבר הראשון שאני עושה כשאחזור לארץ, הוא לברר מה המשמעות של להיות חלק מהעם הנבחר? ממה הם כל כך מתלהבים ומתפעלים? ואכן כששבתי ארצה בררתי על מקום בו אוכל ללמוד על משמעות היותי בן העם הנבחר. שלחו אותי לסמינר של ערכים, וכך החל תהליך חזרתי בתשובה... עד כאן הסיפור שספר. כל אומות העולם מכירים במעלתו של העם הנבחר. כולם יודעים שהיהודי הוא "בן אלוקים". הבעיה המרכזית היא שאנחנו לא יודעים את זה! אנחנו לא מכירים ביחודיות שלנו! אנחנו לא מתלהבים עם התחושה הזאת שאנחנו "בני אלוקים"! במה מתבטא חוסר הידיעה הזאת? ברצון להיות "כמו כולם" כולם מתלבשים כך – גם אני רוצה להיות כמו כולם... זוהי כניעה מוחלטת לעמלק ששאף לכך שבני ישראל לא יכירו במעלותיהם היחודית, וישאפו להיות "כמו כולם". הוא ידע היטב כי אין כל סיכוי לשנות את עם ישראל אם הם יקפידו לשמור על היותם "בני אלוקים". כדי לדרדר אותם לשאול תחתיות יש להכניס להם לראש את הרצון והשאפה לחקות את פלוני, להדמות לאלמוני, להיות "כמו כולם".

חלק ו'
לקחי הקורונה:
על שלושה דברים צריך לשמור תמיד ובמיוחד בבין הזמנים: ראייה שמיעה ודיבור. את שלושתם מרמות המסכה: דיבור – בשביל זה יש מסכה – לחסום אותו. ראייה – לא תמיד רואים בקלות עם מסכה (חוץ מהסנובים ששמים רק עד לשפה תחתונה). שמיעה – האזניים מתפוצצות מהמסכה (מי נהנה ממנה???) קורונה לא טוב?? גם אי שמירה עליהם – לא טוב!!!

חידודים בתורה:
ש. היכן הוסיפה התורה עוד פרשה בגלל זנב של בהמה?
ת. בפרשת ויקרא ישנן שתי פרשיות איך להקריב קרבן שלמים מן הצאן, יש פרשה אחת (פרק ג' פסוק ו'-יא) שמבואר איך להקריב כשב, ויש עוד פרשה (פסוקים י"ב-ט"ו) איך מקריבים עז עם אותם דינים, עיין שם. ומפרש רש"י (פסוק ז') למה התורה כתבה פעמיים אותו דבר, כיון שעז אין לו אליה (זנב), אבל כשב יש לו אליה, לכן הוסיפו את הפרשה ללמד שיקריבו גם את האליה.
ש. איזו מילה בתורה לפעמים היא שם של אחד השבטים, ולפעמים שם של מקום, ולפעמים שם של פעולה?
ת. א. שבת דן. ב. וירדוף עד דן" (פרשת לך לך י"ד י"ד). ג. וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי" (פרשת לך לך י"ד-ט"ו).
ש. איזו מילה בתורה היא פרי משבעת המינים, שם של אשה ושם של מקום?
ת. תמר, פרי משבעת המינים – "שתים עשרה עינות מים ושבעים תמרים" (פרשת בשלח ט"ו כ"ז), שם של אשה – אשתו וכלתו של יהודה (פרשת וישב), שם של מקום – "וגם את האמורי היושב בחצרון תמר" (פרשת לך לך י"ד ז').
ש. מי נולד ביום שבו התחתנו הוריו?

ת. קין ותאומתו, ויש אומרים שגם הבל ושתי תאומותיו.
ש. מי היה הראשון שקבל את נגע הצרעת?
ת. הנחש הקדמוני, בגלל שדבר לשון הרע על הקדוש ברוך הוא נצטרע (מדרש תנחומא פרשת מצורע אות ב').
ש. היכן כתוב בתורה את השם "שמואל"?
ת. "ולמטה בני שמעון שמואל בן עמיהוד" (פרשת מסעי ל"ד כ').
ש. האם היו עוד אנשים בתוך התיבה חוץ מנח בניו ונשותיהם?
ת. כתוב: "ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התיבה... (ו' א'), ומפרש הנצי"ב: "כל ביתך" – כל עבדיו כדי שיעזרו לו בעבודתו בתיבה (העמק דבר שם).

משל לבין הזמנים:
המשל: ילד אחד היה ביריד פורים. באחד הדוכנים הוא ראה קופסא מלאה בנסורת. "כאן", הודיע לו האחראי, "מתחבא מטבע של 5 ש"ח. אם אתה מוצא אותו – הוא שלך". הילד חפש. לקראת הסוף הוא התיאש. "כבר בדקתי ברוב הקופסא, איפה זה כבר יכול להיות?". האחראי אמר לו: "תראה, דוקא בגלל שאתה לקראת הסוף, יש יותר סיכויים שתמצא את המטבע! תמשיך!".
הנמשל: עכשיו, לקראת סוף בין הזמנים, יש כאלה שמתקלקלים יותר. אבל עלינו לדעת: זה הסוף! זהו נגמר! לא להתיאש מעצמנו!

- אודות פרשת "ראה":**
1. יש לה 126 פסוקים.
  2. מתחילה בפרק י"א פסוק כ"ו.
  3. מסתיימת בפרק ט"ז פסוק י"ו.

הילולא דצדיקאי:
האדמו"ר הרב יואל טייטלבוים מסאטמר זצוק"ל, כ"ו אב ה'תשל"ט.
הרב יהושע חריף מקראקא זצוק"ל מגיני שלמה, כ"ז אב ה'ת"ח.
הרב יהודה משה פתיה זצוק"ל, כ"ז אב ה'תש"ב.
הרב דוד בהר"ן לעווי זצוק"ל, כ"ז אב ה'תש"ו.
הרב משה מרדכי שולוינגר זצ"ל, כ"ז אב ה'תש"ע.
האדמו"ר הרב משולם פייש לאווי מטהאנזר זצוק"ל, כ"ז אב ה'תשע"ה.
הנצי"ב הרב נפתלי צבי יהודה ברלין מואלוז'ין זצוק"ל, כ"ח אב ה'תרנ"ג.
הרב אברהם חיים עדס זצוק"ל, כ"ח אב ה'תרפ"ה.
הרב שמואל סלנטר זצוק"ל, כ"ט אב ה'תרס"ט.
האדמו"ר הרב אליעזר זוסיא פורטוגל מסקולען זצוק"ל, כ"ט אב ה'תשמ"ב.
הרב דוד הנגיד זצוק"ל – נכד הרמב"ם, א' אלול ה"ס.
הרב יצחק בר ששת זצוק"ל הריב"ש, ב' אלול ה'קס"ח.

סיפור מתח בהמשכים:
יעקל הקמזן הגוי (חלק ו').
תקציר: זמן מועט לאחר פטירתו של יעקל הגביר הקמזן שכונה כגוי, התחילו לרדת עסקיו של הגביר הנדיב. רב העיר, ה"תוספות יום טוב" זצוק"ל, הזמין אותו לשיחה, בה הגביר הודיע שאמנם הוא ממשיך קצת בעסקים שלו, אבל להחזיק את בית ההכנסת אורחים אינו יכול. "אבל מדוע?" נועץ הרב, "הרי יודע אתה היטב כמה חיוני וחשוב הוא בית גדול זה בעירנו. כבר אמר החכם מכל אדם (משלי י"ב כ"ה): "דאגה בלב איש ישיחנה", אולי נמצא עצה להוציאך מן הסכר, ולהעלותך על דרך המלך!". הפציר הרב. אבל האיש לא ענה, "כבר אמרתי, שברוך השם אינני זקוק לשום עזרה, פרנסתי ופרנסת בני ביתי מצויה מבית המזיגה. ואבקש נא מאד לא להכביד עלי בשאלות נוקבות, כי מנוע אני מלדבר בנידון!". חתם האיש, לפליאתו של הרב. משראה הרב שאין הענין פשוט החליט שאין מנוס מחקירת הדברים לאשורם. "שמע נא" פנה אל האיש בתוקף, "הבעיה שלפנינו איננה פרטית שלך בלבד, היא בעיה ציבורית הנוגעת לכל בני העיר! בתוקף סמכותי כרב העיר עלי לדאוג לשלומם ולטובתם, ולעשות הכל גם כדי לבסס את כלכלתם ואת החזקתם, לפיכך מוכרח אתה לשתף אותי בנסיבות שגרמו לכל הירידה הדרסטית הזו!".

המשך יבוא בעזרת ה' בעלון הבא...

זמני השבת:			שבת פרשת "ראה":			הזמנים לפי ירושלים עיקר תוכב"א.		
הדלקת נרות	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה	שקיעה	מוצאי שבת	צאת הכוכבים	רבנו תם
18:48	19:28	4:26	6:04:00	00/12:43	19:27	20:01	20:01	20:39

אשמח לקבל הע/ארות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון גניזה. נא לא לקרוא בזמן שאינו ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר ז"ל. עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן טוביה בקשי דורון זצוק"ל. לרפואת: מרים בת עליזה. משה בן שרה. חיה בת מלכה. יפה בת רחל. הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה שליט"א. להצלחת משפחת למני.